

АРХІТЕКТУРНЕ ОЗДОБЛЕННЯ ФАСАДІВ ТА ПРИМІЩЕНЬ

Калінін Є.І. д.т.н., доцент, Колеснік Ю.І. асистент

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

м. Харків, Україна

Обштукатурюванням називають процес нанесення на дерев'яні, бетонні або цегляні конструкції спеціального крупнозернистого захисного шару. Бувають штукатурки на основі вапняного розчину, цементно-піщаної суміші, гіпсу, магнезійних сумішей. Саме завдяки штукатурці можна отримати поверхню заданої фактури і кольору. Штукатурка допомагає робити рельєфні профілі, підвищувати вогнетривкість дерев'яних конструкцій, цементна штукатурка захищає цоколи і карнизи споруд від впливу вологи. Оздоблення штукатуркою досить трудомісткий процес, до того ж тривалий він, вимагає застосування спеціалізованого інструменту і будівельних лісів.

Декоративне оштукатурювання виконують на завершальній стадії будівництва для надання поверхням споруди закінченого вигляду. Залежно від складу розчину і способу його нанесення декоративна штукатурка має різні характеристики і може застосовуватися в різних умовах.

Найбільш популярними вважаються вапняно-піщані штукатурки з наповненням натуральними кварцовими або штучно створеними пісками. Вони наносяться звичайними будівельними інструментами (шпателями, кельмою, гладилками) тільки в пластичному або підлозі пластичному стані.

Теразитовий шпаклівки виготовляють тільки на підприємствах з дуже дрібно розмелених гірських порід, таких як доломіт, вапняк, мармур, туф.

Існують також кам'яні шпаклівки, що представляють собою цементний розчин з наповненням крихтою мелкодроблених гірських порід і крупнозернистого річкового піску. Після приготування і нанесення розчину вони обробляються в твердому стані камнетесними інструментами.

Для фактурної обробки шпаклівкою найчастіше використовуються такі способи як торцювання, начісування (штрихуванням), набризк. Фактурна обробка завжди робиться під якусь будівельну породу, такі як піщаник, туф або террацо за допомогою піскострумінного апарату.

Найчастіше в будівельній справі застосовується недорогий спосіб декоративного оздоблення будівель облицювальною цеглою. Існує велика безліч декоративної цегляної кладки.

Зазвичай сама «декоративність» створюється саме завдяки малюнку кладки швів, а також застосовуючи кольоровий цегла для облицювання. Саме з їх допомогою створюються необхідні візерунки і малюнки. Щоб отримати складні рельєфні форми при створенні наличників, стовпів, кутів, пілястрів застосовують тесаний або лекальну цегла.

Зазвичай кладка облицювався штучними або природними кам'яними матеріалами, начебто заставних, притулені плиток з бетону або кераміки. Для кріплення таких матеріалів на стінах при кладці закладаються невеликі металеві анкери або дюбеля, використовуються відповідні розчини.

За будівельним нормам для зовнішнього облицювання застосовується тільки твердий і середньої твердості камінь, так як м'який буде руйнуватися під дією атмосферних явищ (через перепади температури, вивітрювання, впливу УФ випромінювання).

Для внутрішніх робіт головний критерій вибору матеріалу - його декоративні властивості (колір, малюнок). В середині будівель умови більш щадні.

У приміщеннях з підвищеною вологістю повітря популярним матеріалом обробки є керамічна плитка. А для обробки приміщень загального призначення частіше застосовують вапняк, мрамур, сланці, гіпсові плити, які кріпляться за допомогою шурупів, кляммер, цвяхів до дерев'яної основи, або металевих каркасів. Шви при використанні таких плит їх декорують прокладками.

Список літератури

1. Барашиков А.Я., Гомілко В.О., Малишев О.М.. Технічна експлуатація будівель і міських територій: Підручник. К.: Вища шк., 2000. – 112с.
2. Суханов В.Г., Коробко О.О., Лісенко В.А. Архітектурні конструкції, реставрація і реконструкція. Діагностика, оцінка та методи обстежень: Навчальний посібник; Під редакцією В.С. Дорофєєва, В.А. Лісенка. – Одеса: Вид-во «Optimum», 2005. – 194с.